

1

*Milá Sallyveive,
mám poměr se starší ženou. Je to poměrně kultivovaná dáma
a proti náctiletkám co znám (jako například Alektra nebo Cha-
nel) představuje příjemnou změnu. Sex s ní je zážitek a mám
pocit, že jsem se zamiloval. Má to ale háček: je to moje babička!*

Desmond Pepperdine (Desmond, Des, Desi), autor to-
hoto dokumentu, před půl rokem oslavil patnácté naro-
zeniny. V té době už měl uvědoměle elegantní rukopis.
Dřív se mu písmenka klátily nazpátek, ale on je trpělivě
tlačil do správného sklonu, a když se mu podařilo všech-
na hladce pospojovat, začal je tu a tam zkrášlovat (*e* bylo
vyloženě zdobné – jako *w* položené na bok). Dělili se se
strýcem o počítač a Des si na něm, vedle jiných, našel
i kurz kaligrafie.

Na jednu stranu mě těší, že věkový rozdíl je překvapivě

Vzápětí začátek věty škrtl a pokračoval.

*Začalo to před čtrnácti dny, když mi zavolala a řekla už mě
zase zlobí odpad zlato. A já na to babi? Hned jsem u tebe. Bydlí
v přízemním kamrlíku v baráku asi kilák a půl od nás a odpad
se jí ucpe každou chvíli. Já teda nejsem zrovna instalatér, ale
strejda George jo a tak jsem se od něj pár figlů naučil. Spravil
jsem jí to a ona co takhle dát si skleničku?*

Kaligrafie (a sociologie a antropologie a psychologie)
jaksi předběhla interpunkci. Pravopis Des už jakž takž

ovládal, ale interpunkční znaménka mu ještě činila potíže, protože se do jejich studia pustil až teď. A zvládnout interpunkci, jak (správně) vytušil, je docela umění.

Otevřela nějakou bylinkovici, ale já na tohle sladký pití nemám odhad a navíc po mně tak divně pokukovala. Poslouchá pořád dokola Beatles a pouštěla schválně ploužáky jako Goldn Slambrs, Jestrdej a She Is Leevin Home a tak. Pak babička povídá je mi nějak horko, musím se trochu odsolíknout. A vrátila se v krajkový košilce!

Des se pokoušel vzdělávat – ovšem ne díky distonské Státní škole Charlese Dickense s přídomkem Squeer-sovka, o jejímž prvenství na žebříčku nejhorších škol v Anglii se nedávno dočetl v *Distonských listech*. Ale v jeho chápání světa a vesmíru se rozpínalo nepředstavitelné množství prázdného prostoru a on nepřestával žasnout nad rozměry vlastní nevědomosti.

Dolívali jsme si a já si všimnul, jak je zachovalá. Pečuje o sebe a je vážně fit na to, jaký život vedla. No a po pár skleničkách povídá nepečeš se v tý bundě? Pojd' se ke mně trochu přitulit! Co jsem měl dělat? Dala mi ruku na stehno a zajela mi pod krtašy. A já jsem taky jenom člověk že jo? Beatles sice hulákali, že bych měl mít rozum – ale tak se to nějak sešlo a úplně si mě to podalo!

Například jediné noviny, které měl Des možnost číst, byl *HeC*. A Sallyveive, adresátka jeho dopisu, v něm měla poradnu – lépe řečeno proradnu. Stránka, jíž kralovala, totiž sestávala z detailních popisů patrně zcela vymyšlených milostných vztahů, na něž odpovídala oplzlými slovními hříčkami zakončenými vykřičníkem. Desmondův případ vymyšlený nebyl.

Věř mi, že bych to za normálních okolností nikdy neudělal. Takový já nejsem! Jo, žiju tam kde žiju a kde se na tyhle věci

nedívá tolik skrz prsty. A babička se v mládí něco navyváděla. Ale dneska už je to spořádaná ženská. Nejspíš za to můžou blížící se kulatiny, asi jí trochu vykolejily. Pokud jde o mě mám křesťanské kořeny alespoň z otcovy strany (pentekostalista). Jenomže mi před třemi lety umřela máma a teď jsem na tom, Sallyveive, dost bídne. Nevím jak to říct. Potřeboval jsem trochu něžnosti. No a když na mě babička tak sáhla. Chápeš?

Des neměl v úmyslu dopis Sallyveive (jejíž značně odhalené tělo mělo být ozdobou stránky nadepsané ne Proradna, nýbrž Spása) doopravdy poslat. Psal ho jednoduše proto, aby se mu trochu ulevilo. Představoval si Sallyveivinu odpověď, v níž by ho zaručeně neodsoudila. Něco jako: *Kdo může říct, že má takovou babu!*

Kromě právní stránky věci, která mě děsí se bojím ještě jednoho. Její syn Lionel můj strejda je pro mě totiž něco jako táta, teda když není zrovna ve vězení. Jenomže on je dost násilnická povaha a kdyby se dozvěděl, že to dělám s jeho mámou odkrágloval by mě. Doslova!

To ovšem Lionelovo vnímání hříchu a odplaty hrubě podcenil... Des se ale pro tu chvíli soustředil spíš na zvládnutí čárek. Po nich chtěl proniknout do tajů pomlčky, dvojtečky, uvozovek.

Na druhou stranu mě uklidňuje, že věkově k sobě nemáme až tak daleko. Babička totiž začala dost brzy a otěhotněla ve dvanácti, tak jako moje m

Vtom mocně zalupalo v zámcích, Des sjel pohledem na hodinky, pokusil se napřimit na zdřevěnělých nohách – a najednou byl Lionel tady.

Lionel byl tady, obrovská bílá masa opírající se o otevřené dveře. S čelem na zdviženém zápěstí chraplavě supěl a zpod rudého tílka i z celého těla mu stoupala našedlá pára (výťah už zase nefungoval a byt ležel v třiatřicátém patře – jenomže z Lionela stoupala pára, i když se odpoledne na chvílku v klidu natáhl). Druhou rukou k sobě tiskl piva. Dva tucty plechovek zatavených v igelitu. Značka: Kobra.

„Jdeš nějak brzo, strejdo Li.“

Zvedl zrohovatělou dlaň. Čekali. Lionelův zjev byl prototypem hrubosti – tělo jako špalek, hrouda obličje, vyholená lebka s nazrzlým strništěm. Po světové metropoli běhaly statisíce mladých mužů, kteří se od Lionela Aspa příliš nelišili. Podle některých připomínal za určitého světla a okolností zázrak Anglie a Manchesteru United, útočníka Waynea Rooneyho: nijak zvlášť vysoký ani tlustý, ale obzvláště široký a obzvláště hluboký (Des vídal strýce den co den – a Lionel mu pokaždé připadal o číslo větší, než čekal). I úsměv měl děravý jako Rooney. Přesněji řečeno, horní řezáky měl daleko od sebe, protože o úsměvu se u Lionela dalo mluvit jen velmi zřídka. Zuby odhaloval jenom v úšklebku.

„... Co to tam děláš s tím pérem? Píšeš, ne? Že jo?“

Des rychle zapřemýšlel. „To je to... něco o poezii, strejdo Li.“

„Poezii?“ zarazil se Lionel.

„No. O básni *Královna víl*.“

„Vo čem? ... Desi, mě z tebe snad vomejou. Proč nelítáš venku a nehážeš šutry do voken? To není normální! Ale teď poslouchej, co ti řeknu já. Víš, jak sem minulej pátek

rozbil hubu tomu chlápku v hospodě? Veleváženému ‚Rossovi Knowlesovi‘? Dal to k soudu. Prásknul mě. Věřil bys tomu?“

Desmond dobře věděl, jak se Lionel na takové kroky dívá. Minulý rok přišel Lionel jednou pozdě večer domů a našel Dese, jak si nevinně hoví v černé koženice gauče a dívá se na *Policie pátrá*. Následovalo jedno z nejdelších a nejhlasitějších kárání, jakého se mu ze strýcových rukou kdy dostalo. *Voni chtěj po veřejnosti*, soptil Lionel a rozkročil se před obrovitou obrazovku s rukama v bok, *aby práskala svoje vlastní sousedy. To je jako... jako pořad pro pedofily, todleto. Je mi z toho na blití*. Des tedy řekl:

„On s tím šel k soudu? Teda to je... to je... to je ta nejpodlejší podlost. Co s tím budeš dělat, strejdo Li?“

„No, trochu sem se na něj informoval a vypadá to, že žije sám v nějaký garsonce. Takže nemám na koho uhdit. Leda na něj.“

„Ale on je pořád ještě v Distonský všeobecný.“

„Fakt? No tak mu tam zanesu trošku hroznového vína. Dals psům?“

„Jo. Ale už došlo tabasko.“

Psi, Joe a Jeff, byli Lionelovi psychopatičtí pitbulové. Měli panství na úzkém balkonu u kuchyně, kde celý den vrčeli, přecházeli sem a tam a točili se kolem dokola – a vedli štekací válku se smečkou rotvajlerů, která okupovala střechu sousedního věžáku.

„Nelži mi, Desmonde,“ řekl Lionel tiše. „Já tě varuju.“

„Já nelžu!“

„Řeks mi, žes je nakrmil. A ty jim tabasko nikdy nedáváš!“

„Strejdo Li, já jsem neměl dost peněz! Měli jenom ty veliký flašky za pět devadesát pět!“

„To tě nevymlouvá. Taks měl jednu votočit. Vyplázneš třicet, rovnejch třicet, za podělanej slovník, a nemůžeš dát pár drobáků za psy?“

„Ten slovník mě nic nestál! ... Dala mi ho babička. Vyhrála ho za křížovku. Za výherní křížovku.“

„Joe a Jeff nejsou ňáký domácí mazlíčkové, Desmonde Pepperdine. Potřebuju je ke svojí živnosti.“

Lionelova živnost zůstávala Desovi tak trochu záhadou. Věděl, že zčásti souvisí s velmi nevybíravým způsobem vymáhání dluhů a zčásti s „překupnictvím“ (Lionel tomu říkal *přesadit*). Des k tomu došel čistě logicky, protože Lionel nejčastěji seděl za vydírání (věčko) a přechovávání kradeného zboží (pékázetko)... A teď tam Lionel stál a dělal něco, co uměl opravdu dobře: šířil kolem sebe napětí. Dese k němu poutaly hluboké a víceméně bezvýhradné city (*bez strejdy Li už bych tu dneska nebyl*, říkával si často). Přesto si v jeho přítomnosti vždycky připadal nesvůj. Co nesvůj, dělalo se mu tak trochu zle.

„... Jdeš nějak brzo, strejdo Li,“ zopakoval, jak nejbezstarostněji dovedl. „Kdes byl?“

„U Cynthie. Nechápu, proč se vůbec vobtěžuju. Na to, v jak děsným je teď stavu.“

Přízračná blondýna jménem Cynthia, což Lionel nedokázal ani pořádně vyslovit, byla zhruba tím, co by se dalo nazvat první láskou, alespoň v tom smyslu, že s ní Lionel začal spát, když jí bylo deset (a jemu devět). A zhruba tím, co by se dalo nazvat stálou přítelkyní, alespoň v tom smyslu, že se s ní stále vídal – jednou za čtyři pět měsíců. O ženách obecně se Lionel vyjadřoval asi takto: *Člověk si s nima akorát koleduje vo malér. Ženský? Tý mně můžou bejt ukradený. Co bych se s nima namáhal.* Des byl toho názoru, že je to jedině dobře: ženy obecně

mohly být rády, že jsou Lionelovi ukradené. S jedinou výjimkou – jenže promiskuitní krasavice Gina Drago nebyla ukradená nikomu...

„Desi. Já ti řeknu, ta Cynthie,“ odfrkl Lionel a potměšile se na něj zadíval. „Ty vole, já sem si během toho, no víš, čeho, ne, teda říkal jsem si, Lioneli, že na ní vůbec plejtváš svoje mládí. Běž domů, kamaráde, a pusť si náký slušný porno.“

Des zvedl mackintosh a vyskočil. „Na, já stejně musím letět.“

„Jo? A kam? Za Alektrou, co?“

„Ne. Za kámošema.“

„Tak dělejte aspoň něco užitečného. Šlohněte auto nebo tak něco. Jo, představ si, že tvůj strejda Ringo vyhrál v loterii.“

„Fakt? Kolik?“

„Dvanáct liber padesát. Sázet může leda magor. Jo, a eště by mě zajímalo, jesli dyž takle vyrážíš na noc...“

Des tam stál a držel notebook oběma rukama jako číšník podnos. Lionel držel oběma rukama nálož kobry jako povozník náklad.

„Dyž takle vyrážíš na noc, jesli máš u sebe kudlu?“

„Strejdo Li! Přece mě znáš.“

„No, měl bys. Kvůli vlastní bezpečnosti. A klidu. Nebo z tebe někdo nadělá fašírku. Nebo něco horšího. Tady v Distonu už se na pěsti nehraje. Tady už je to jen na nože. A vo život. Nebo se střílí. No,“ smíloval se, „doucejme, že tě v tý zasraný tmě přehlídnu.“

A Des se jen usmál a odhalil čisté bílé zuby.

„Vem si cestou nákej nůž ze šuplíku. Jeden z těch černejch.“

Na Dese nečekali kámoši. (Žádné neměl. A ani nikoho takového nechtěl.) Vyzrazil za babičkou.

Desmondu Pepperdineovi bylo, jak víme, patnáct. Grace Pepperdineová vedla poměrně náročný život a porodila fůru dětí, a přesto v devětatřiceti vypadala velmi zachovale. Vyžilému Lionelu Aspovi by jednadvacet hádal málokdo.

... V prašném Distonu (rovněž známém jako město Diston nebo jednoduše Město) nebylo ničemu – a nikomu – přes šedesát let. V mezinárodní tabulce průměrné délky života by se Diston nacházel někde mezi Beninskou a Džibutskou republikou (padesát čtyři let u mužů a padesát sedm u žen). A to nebylo všechno. V mezinárodní tabulce porodnosti by se Diston dostal někam mezi Malawi a Jemen (šest dětí na manželský pár – nebo na svobodnou matku). Tolik tedy ke zvláštnostem věkové struktury Distonu. Jedno však bylo jisté: město nevymře.

Desovi bylo patnáct. Lionelovi dvacet jedna. Grace třicet devět...

Sklonil se, aby otevřel závoru na vrátkách, seskákal po sedmi kamenných schůdcích a zaklepal klepadlem. Zaposlouchal se. Ozvalo se šoupání chundelatých trepek na věčném pozadí melodické čistoty Beatles. Konkrétně její nejoblíbenější: „When I’m Sixty-Four“ (ovšem že by se někdo dočkal čtyřiašedesáti v Distonu...).

3

Nad naštosovanou obrovitostí věžáku Avalon Tower kvásilo svítání.

Pod markýzou balkonu (o velikosti menšího parkovacího místa) snil Joe o jiných psech, nepřátelských psech,

psech s očima jako drahokamy, kteří střeží vchod do podsvětí, a tu a tam ze sna zaštěkal. Jeff se k němu převalil s blaženým povzdechem.

V ložnici číslo jedna (o velikosti squashového kurtu s nízkým stropem, se značnou vzdáleností mezi věcmi, mezi dveřmi a postelí, mezi postelí a skříní, mezi skříní a samostatně stojícím otočným zrcadlem) snil Lionel o vězení a svých pěti bratrech. Stáli svorně frontu na tyčinky Mars ve vězeňské jídelně.

A v ložnici číslo dvě (o velikosti velkorysé manželské postele) snil Desmond o žebříku vedoucím až k nebesům.

Rozednilo se. Lionel se vytratil i se psy hned po ránu (za prací). Des snil dál.

Cítil to už šest nebo sedm měsíců: jak se v něm začíná hýbat a kopat plod inteligence. Desova matka Cilla zemřela, když mu bylo dvanáct, a on na tři roky upadl do jakési strnulosti, netečného spánku: otupěl, osiřel... A pak se probudil.

Začal si vést deník – a upnul se k počítači. V hlavě mu zněl hlas a on mu naslouchal a hovořil k němu. Ne, radil se s ním, rozmlouval s šepotem své inteligence. Měli ho snad všichni, takový vnitřní hlas? Vnitřní hlas, který byl chytřejší než oni sami? Nejspíš ne, uvažoval Des. Tak odkud se vzal?

Zapátral v rodokmeni – ve svém soukromém stromu poznání.

Řekněme, že Grace Pepperdineová, babička Grace, vzdělání příliš nedala, a to z pochopitelných důvodů: v devatenácti letech už byla matkou sedmi dětí. Jako první přišla Cilla. Pak následovali jen samí kluci: John (toho času štukatér), Paul (mistr), George (instalatér), Ringo

(nezaměstnaný) a Stuart (sešlý zapisovatel). Protože jí došli Beatles (včetně „zapomenutého“ brouka Stuarda Sutcliffa), pokřtila Grace popuzeně své sedmé dítě Lionel (po mnohem bezvýznamnějším hrdinovi, jímž byl choreograf Lionel Blair). Lionel Aspó, jak se později přejmenoval, byl nejmladším z početné rodiny pod křídly samoživitelky, která věkově sotva dosáhla na volební právo.

Grace sice pravidelně luštila v *Telegraphu* (ne jednoduché křížovky, nýbrž všelijaké šifrované skrývačky a hádanky – a šlo jí to, jako když bičem mrská), ale jinak jí to nijak zvlášť nepálilo. Zato Cilla, *ta byla mazaná jako sud vopic*, jak říkával Lionel. *Prostě vobdarovaná. Nejlepší ve třídě, a nemusela se vo to vůbec snažit. No a pak Cillu zbouchnul ten prevít. Žkoušky na konci základky dělala v šestým měsíci. Ale stejně je udělala. Jenomže když ses narodil, Desi, bylo po všem.* Cilla Pepperdineová už žádné další dítě na světě nepřivedla, prožívala však tak bouřlivé mládí, jak to jen bylo v lidských silách s dítětem v domě – s nemluvnětem, batoletem, malým klukem.

Co věděl o svém otci? Téměř nic. A Cilla na tom byla podobně. Všichni ale věděli jedno: *byl barevnej*. Desmond po něm zdědil barvu pryskyřice, *café crème*, s trochu temnějším odstínem. Možná růžového dřeva: hustého a zvláště vonavého. Byl to chlapec se sladkou vůní a křehkými rysy, dvěma řádkami mentolově bělostných zubů a tesknýma očima. Když se usmál do zrcadla, usmíval se smutně na ducha svého otce – na ducha ztraceného zploditele. Ale ve skutečnosti ho viděl jenom jednou.

Des (sedmiletý) šel s matkou (devatenáctiletou) za ruku po lunaparku od atrakce k atrakci a při závěrečné procházce sousedním parkem najednou Cilla povídá:

„To je on!“

„Kdo?“

„Tvůj otec! ... Podívej. Je celej ty! ... Ta pusa. Nos. Je to možný?“

Desův otec, v hadrech a děsivé obuvi, seděl na kovové lavičce mezi špinavým žlutým batohem a pěti prázdnými lahvemi jabčáku. Cilla se ho několik minut pokoušela probrat, třásla jím a štípala ho nehty a nakonec ho i několikrát znepokojivě hlasitě propleskla.

„Myslíš, že je po něm?“ Cilla se k němu naklonila a přiložila mu ucho k hrudníku. „Tohle někdy pomáhá,“ špitla – a odhodlaně a dlouze ho políbila na víčka... „Je to marný.“ Napřímila se a naposled Desovu otci vlepila ohlušující facku. „No jo. Tak jdem, zlato.“

Vzala ho za ruku a rázovala pryč a Des klopýtal vedle ní a nepřestával se rozrušeně otáčet.

„Jseš si jistá, že je to on, mami?“

„Jasně že jsem. Nebuď drzej!“

„Mami, zastav. Už se probouzí. Běž mu dát ještě jednu pusu na oči. Pohnul se.“

„Ne. To je jenom vítr, broučku. A já jsem se ho chtěla na něco zeptat. Zeptat se ho, jak se jmenuje.“

„Říkalas, že se jmenuje Edwin!“

„To jsem si tak tipla. Znáš mě. Obličeje si zapamatuju – ale jména se mi vykouřeš z hlavy. No, tak. Nebul. Desi...“ Sedla si vedle něj na bobek. „Podívej. Je mi to moc líto, miláčku. Ale co ti na to mám říct? Bylo to jediný odpovědné. Přišel a zase odešel.“

„Ale tys říkala, že to trvalo celej tejděn!“

„Ale no tak, Desi, nebreč, no tak. Trhá mi to srdce... Poslouchej. Byl milej. Něžnej. A máš po něm vyznání.“

„Já žádný vyznání nemám,“ vzlykl a vysmrkal se do

kapesníčků, které mu tiskla k nosu. „Já kostely nesnáším. Líbí se mi jenom to povídání. A zázraky.“

„No tak jsi po něm zdědil něžnost, Desi. Po mně ji určitě nemáš.“

Des ho tedy viděl jenom jednou (a Cilla zřejmě jenom dvakrát). A ani jeden z nich nemohl tušit, jaká muka připraví ono setkání Desmondově paměti. Protože i on se za pět let bude zoufale pokoušet někoho probudit – probrat, přivést k životu...

Bylo to jenom uklouznutí, nic než uklouznutí, uklouznutí na podlaze supermarketu.

Ted' (jak vstával z postele v té nesmírné citadele) však Dese napadlo, že by možná bylo unáhlené připisovat jakoukoliv zásadnější bystrost, jakýkoliv intelekt otci. Ale kdo tedy byl zdrojem oněch vzruchů, oné nádherné rozpínavosti, která se mu jako sluneční záře šířila moz- kem? Dominic Oldman – kdo jiný!

Děda Dom právě dokončil základku, když babičku Grace zbouchnul s Cillou. Když se vrátil (a zdržel se právě tak dlouho, aby ji stačil zbouchnout s Lionelem), studoval už ekonomii na Manchesterské univerzitě. *Univerzita*: s jakou úctou a jak často si Des to slovo šeptal, se snad ani nedá přehnat. Sám pro sebe si je překládal jako *jedna báseň*. Pro něj to bylo cosi jako harmonie kosmu... A chtěl ji. Chtěl na univerzitu – chtěl prožít tu báseň.

Zvláštní na tom však byla jedna věc. Cille a Lionelovi se v rodině říkalo „dvojčata“, protože byli jedinými dětmi, které zplodil tentýž otec. A Des věřil, že Lionel (ačkoliv měl tak příšerný životopis a nedával to na sobě znát) sdílel Oldmanův ostrovtip. Rozdíl byl jedině v tom, jak k němu přistupoval. Des svou inteligenci miloval, a Lio-

nel ji nenáviděl. Nenáviděl? Bylo přece jasné jak facka, že proti ní odjakživa bojoval a hrdě si pěstoval blbost.

Ale nechoval se snad Des stejně, když šel za babičkou? A neudělala ona vědomou hloupost – když ho pustila dovnitř? Po osudové noci přišlo osudové ráno...

Přinesl jsem ti nějaký mlíko, řekl u dveří.

Otočila se. Šel za ní. Grace zaujala pozici v křesle u okna, nasadila si svou verzi babičkovských brýlí (kulaté kovové obroučky) a sklonila nenapudrovaný obličej nad skrývačkou v *Télegraphu*. Po chvíli řekla:

Vycouvat na poslední chvíli. Všechno špatně... Sedm osm dvě tři pět sedm. Zařadit zpátečku za pět minut dvanáct.

Zařadit zpátečku za pět minut dvanáct? Jak jsi na to přišla?

Vycouvat – zařadit zpátečku. Na poslední chvíli – za pět minut dvanáct. Všechno špatně – to je náповěda – za pět. Desi. Ty a já... my dva skončíme v pekle.

O deset minut později, na nízké pohovce, řekla: *Když se to nikdo nedozví. Nikdy. Co je na tom špatného?*

Jo. A tady se přece nikdo na nikoho skrz prsty nekouká.

Ne, to ne. Strejda s neteří. Táta s dcerou, kam se podíváš.

U nás ve věžáku spolu žijou dvojčata... Ale ty a já. Myslíš, babi, že je to legální?

Neříkej mi babi! ... Možná přečin. Protože ti ještě není šestnáct.

Co, na pokutu? No jo, snad jo, Grace. Ale stejně.

Stejně?! Tak se to snaž vydržet. I kdybych já chtěla. Snaž se držet dál.

A on se snažil. Ale jakmile chtěla, byl u ní, jako by na něj působila přitažlivost. Vrátil se – vrátil se ke grotesknímu volnému pádu do záhuby.